

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL IV.

Sibiu
1892

No. 1

Braşov, Mercuri, 1 (13) Ianuarie

1892.

Din cauza stăruirii scrierilor de mână, tirajul nu va apărea până la ora...

1891—1892.

Braşov, 31 Decembrie 1891

Poste câteva ore anulul 1891 va aparține numai istoriei.

Pentru noi Români din Transilvania și Ungaria acestu an a fost totuși așa de vitregu, ba în unele privințe și mai nefavorabilu, decât anul, cari i-au premerșu dela 1867 încôce.

Dér, eu putem nega, elu a avut pentru noi și părți bune.

Ne-a arătatu anulu 1891 din când în când o față mai prietenoșă, ca și când ar fi voit să ne încurageze pentru viitor și să ne dică:

A trebuitu ca starea voștră să devină și mai rea, și mai nesuportabilă, ca să se potă schimba spre mai bine!

Cu alte cuvinte: a trebuitu ca asuprirea limbei și a naționalității române în aceste țări să ajungă la culme, pentru că totu lumea să se convingă, că așa nu mai pute, să cunoșcă și poporele scutore din monarchiă, să se răsturne, ca în restul Europei „civilizate” unu popor de peste trei milioane de suflete să fiă despoziat de totu libertatea, mai amară decâtu tributurile subjugate din țările transmarine.

Proiectulu de lege pentru Kisdedovuri a fostu acela, care a semnalat pentru totu lumea cultu unctulu de culminare alu prigoanei naționale îndreptate în privirea poporilor nemaghiare din acestu stat.

Acestu proiectu de lege a fostu viulu documentu, pe temelul cărui opinionea publică europeană preocupată a putut constata în modu neîndoișu existența de faptu a politicei de maghiarizare violentă în Ungaria și Transilvania. La 19 Ianuarie n. 1891 s'au început în dieta ungară debaterile asupra proiectulu de lege pentru Kisdedovuri. În acelașu timp au urmatu și protestele adunărilor române în contra acestui nou atentat de maghiarizare. Incepându dela Braşov pînă în munții Bihorului și la mărăd pînă dincolo de Tisa, peste trei-deci de adunări populare române au anunțat lumea neștrănutată hotărîre a Românilor ardeleni, bănățeni și ungurani de a nu renunța nicu cătu negru sub ungiă la drepturile limbei și ale naționalității române.

Pressa străină deodată cu constatarea politicei de maghiarizare forțată a pututu der înregistra și protestulu solemn alu Românilor în contra ei; pe care Arhiepiscopu nostru l'au susținutu, în modu indirectu, în camera magnaților.

Mișcarea, ce s'a produsu în favorul nostru între frații noștri de dincolo de Carpați, mai ales în urma pogonirii în țările noastre dela noi, a datu naștere memoriulu studenților universitarii din București, care s'a publicat în Februarie 1891.

Pro cătu de bine a fostu primită de cătră amicii libertății din tôte țările acestu manifestare a simpatiei și a sêmfului de dreptate, ce le nutrește juimeea română pentru frații asupriți, pe atât de sêlbaticu și violentu a fostu ea întêmplată de cătră tinerimea maghiară, care a arșu memoriulu studenților români uni-

versitari împreună cu gazetele românești în piața Clușului. La discușiunea încocată, ce se ținege în urma pătimașilor atacuri ale juimei maghiare, la parte și „Liga pentru unitate culturală a Românilor”, ce s'a înființat în București în Ianuarie 1891.

Din acestu discușiă iese cu-nosențulu răspuns alu studenților maghiari, care n'a putut convinge pe nimeni despre dreptatea cauzei asupriților, afără de câțiva renegați și câteva toi sustinute din fondulu reptilelor.

Dreptatea cauzei române însă a serbatu o învingere morală după neslăvita, în monarchiă nu mai puțină ca în străinătate. Simpatiele nefățărute, ce le-au întâmpinat Români, din partea Cehilor, cu ocașiunea excursiunii lor, în tîmna anulu acestuia, la oșpoșiția regnicolară din Praga, ne-au dovedit, că și în sinulu poporilor slave din monarchiă cauza noastră dreptă are amici. Dar vocile, ce s'au ridicat în favorea noastră în sinulu conferenței interparlamentare și a congresulu de pace din Roma, au răsunat în tôte Europa, pledându pentru dreptatea cauzei române.

De la anul 1891 s'au început în dieta ungară debaterile asupra proiectulu de lege pentru Kisdedovuri. În acelașu timp au urmatu și protestele adunărilor române în contra acestui nou atentat de maghiarizare.

Incepându dela Braşov pînă în munții Bihorului și la mărăd pînă dincolo de Tisa, peste trei-deci de adunări populare române au anunțat lumea neștrănutată hotărîre a Românilor ardeleni, bănățeni și ungurani de a nu renunța nicu cătu negru sub ungiă la drepturile limbei și ale naționalității române.

Pressa străină deodată cu constatarea politicei de maghiarizare forțată a pututu der înregistra și protestulu solemn alu Românilor în contra ei; pe care Arhiepiscopu nostru l'au susținutu, în modu indirectu, în camera magnaților.

Mișcarea, ce s'a produsu în favorul nostru între frații noștri de dincolo de Carpați, mai ales în urma pogonirii în țările noastre dela noi, a datu naștere memoriulu studenților universitarii din București, care s'a publicat în Februarie 1891.

Pro cătu de bine a fostu primită de cătră amicii libertății din tôte țările acestu manifestare a simpatiei și a sêmfului de dreptate, ce le nutrește juimeea română pentru frații asupriți, pe atât de sêlbaticu și violentu a fostu ea întêmplată de cătră tinerimea maghiară, care a arșu memoriulu studenților români uni-

versitari împreună cu gazetele românești în piața Clușului. La discușiunea încocată, ce se ținege în urma pătimașilor atacuri ale juimei maghiare, la parte și „Liga pentru unitate culturală a Românilor”, ce s'a înființat în București în Ianuarie 1891.

Din acestu discușiă iese cu-nosențulu răspuns alu studenților maghiari, care n'a putut convinge pe nimeni despre dreptatea cauzei asupriților, afără de câțiva renegați și câteva toi sustinute din fondulu reptilelor.

Dreptatea cauzei române însă a serbatu o învingere morală după neslăvita, în monarchiă nu mai puțină ca în străinătate. Simpatiele nefățărute, ce le-au întâmpinat Români, din partea Cehilor, cu ocașiunea excursiunii lor, în tîmna anulu acestuia, la oșpoșiția regnicolară din Praga, ne-au dovedit, că și în sinulu poporilor slave din monarchiă cauza noastră dreptă are amici.

de învățatură, ca să ne deschidem bine ochii, când e vorba să ne alegem persoanele, cărora le încredințăm cele mai grave și mai serioase cauze naționale ale noastre.

N'a fostu der celu mai rău anul 1891 pentru noi.

Din contră elu ne lasă la despărțire o rață de speranță într'unu viitoru mai prietinosu și mai luminos.

Pregătiri pentru conferență.
(Telegrama part. a „Gaz. Trans.”)

Cehulu Silvaniei 11 Ianuarie n. Conferența pentru cerculu Cehulu s'a ținut ieri în Basesei; de față au fostu 500 de alegători. Delegați s'au alesu *Georgiu Popu* și *Teodoru Lenghelu*.

Convocare. Alegătorii români din comitatulu Sătmărulei prin acestu cu tôte onărea suntu invitați la conferența electorală, ce se va ține în Seiu la 14 Ianuarie n. 1892 la 10 ore dimiți, în localitățile hotelulu opidanu.

Obiecte: 1) Alererea delegaților la conferența generală a alegătorilor români; 2) Constituirea cluburilor electorale pentru tôte colegiile electorale din comitat; 3) Desbatere și primirea proiectulu de organizare a clubulu electoralu naționali din acestu comitat.

Somculu-mare, 5 Ian. n. 1892.
Comitetulu electoralu.

Alegătorii români de partidulu național-rom. din cerculu electoralu Făgetu, se întrunesc în conferența națională în ziua de 15 Ianuarie n., după amezu la 2 ore, în opidulu Făgetu spre a alege doi delegați ordinari și 1 supleant la conferența națională în Sibiu.

Alegătorii români din orașulu Arad suntu convocați la o conferență, ce se va ține în 18 Ianuarie n. o. la 11 ore înainte de amezu, pentru alegerea a doi delegați la conferența din Sibiu.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Marchisulu di San Andrea.

Novela istorială de M. de Monti.

În mijlocul insulei Sicilia, străbătută în modu pitorescu de lanțuri de munți, zace, ca și unu cuib de cultură, pe o culme de munte, orașulu încunjunat de stânci, Castrogiovanni. Descriș de Cicero, și de Liviu numita „Syracusa” vedese înaintea zărilor sale Romani, Arabi, Saraceni și Normani. Păduri dese, lacuri recoroșe sacre de munte limpede ca cristalulu și în vecime acestu pînă ca o arverată grădina de flori, unde câinii de natu periesu urma venărilor din cauza osului de flori — astăzi numai nisip și ale călătorii mai arată încă vecime și pînă gloria este nouu privor. În încântătoare ca se oteră călătoru, de pe turnulu celu mai înaltu alu străvechiulu castelu alu regelui Manfred.

În sera de 20 Iulie 1826 dombea în acestu oraș, de-almintrelea forșe liniștită o mare agitare. Nu oama sala tribunaliulu din adăpostulu anticu alu casei sfântulu era îndesată de curioși, ci și pe tôte strădale se ducera în piață se vedea o mulțime de omădu, cari ge-

tionlau forșe agitați; fî-care aștepta cu o mare încordare sentința judecătorilor. Și sentința, care avea să fiă astăzi pronunțată, era de o mare importanță pentru locuitori din oraș și din împrejurime, căci dór era vorba de unu membru din banda de tâlhari a malth temutulu și faimosulu Luigi Lana, care cutreera drumulu dela Catania spre Palermo, seu drumulu dela Catania la Girgenti, seu amândouă deodată și țofuia pe călători, cari fără nici o bñuială îndrăsniră să plece la drum fără vre-o escortă înarmată.

Luigi Lana era unul din acei bandiți, pe cari li află cineva nume în Sicilia seu la opera comică și cari și-au alesu cariera, ca să tranșeze deosebirea între posesori și între cei fără posesiune. Între două-deci de persoane, cari diceau, că au vedut pe însuși căpitaulu de bandiți, nu conglăsniau nici două în privința descrierei persoanei sale. După unii elu era unu bărbat blănu și svelt întru 25—25 ani și de o înghășia femeieșcă; după alții, o barbă neagră și creță încadra fața sa măsliniă nohisă și bine pronunțată. Unulu îl văduse în biserică, ascultându cu evlavie serviciulu dumnezeescu, așa încâtu ar t datu de rușine pe celu mai zelosu călugăru; altulu îl văduse înjurându și blăstēmându, așa

incâtu se temea că cerulu va căde asupra lui. În fine — trebuie să mărturisesc, că erau cei mai puțin — declarau, că Luigi Lana e unu galantuomo, unu banditu cavalerescu, care nicu-odată nu și calca cuvântulu datu și povesteau ca argumentu alu afirmațiunii lor următorea istoriă:

Când odată Luigi Lana era urmăritu de o patrulă, se refugiă elu în casa unui mare senioru sicilianu, marchizulu Trampo. Ca recunoștința pentru adăpostulu primitu, dade căpitaulu de bandiți marchizulu cuvântulu, că din ziua acesta atăt elu câtu și toți membrii casei sale potă călători prin întregă insula în cea mai mare siguranță. Marchisulu Trampo, basându se pe promisiunea acesta, trimise, cu câteva zile mai târziu, pe intendantulu seu cu o sumă mare de bani la Licata, la țermulu sudicu alu insulei; der deja pe drumulu dintre Mazzarino și Riezi, fu intendantulu atacat de unu banditu înarmat. Ce-i folosi sêrmanulu, ca să jure pe ce avea mai stantă că se află în serviciulu marchizulu Trampo, care avea pentru sine și amici săi, trecere liberă! Banditulu nu-i pară multă de promisiunea acesta a căpitaulu seu, ci jefu cu totulu pe încercatulu intendant. Jefuit și de baniele sale, nu-i mai rămase acestuia nimic, decât să caute

adăpostu în cea dintâi casă din Mazzarino, apoi trînieșe unu solă la stăpănul s'au, cerându să-i dea sfatulu ce să facă. Marchisulu, care nici pe departe nu se gândeșe să-i impute căpitaulu călcarea cuvântulu seu, scris o epistolă multu încercatulu seu intendantulu, când deodată unu necunoscutu li aduse doi saci. Marchisulu deschișe pe celu dintâi și află totu suma jefuită, er în celălaltu sacu, aha cupulu talharulu! Totu în timpul acelu unu solă li dete intendantulu în Mazzarino hainele sale furate. Din ziua acesta nu s'a mai plînsu marchisulu și ni săi doi atacuri din parte bandiților.

În sera de 20 Iulie așadar, sta unu bărbat de 40 de ani înaintea barei justiției din Castrogiovanni acusat, ca fiindu unu membru alu bandei lui Luigi Lana și că înșate cu două luni, în 18 Martu ar t peisit pe unu călătoru Englesu între Girgenti și Canicatti. Debroce Englesulu murise la două zile în urma ranelor primite, ucigașulu nu putu fi confruntat cu victima sa; totuși marchizulu, care dealmintrelea cu sângele rece propriu națiunii sale, refuzase ori și de altă informațiune, totuși descrișe exactu persoana ucigașulu, așa încâtu poliției, după șese săptămâni, îi succese să pună mâna pe criminalu. Noi dîcem cări-

Inainte de alegeri.

Din comitatul S.-Dobea, a 3-a și de Crăciun 1891.

Mișcările electorale și corteșurile s'au început deja prin comitate și așa și în „mustra”-comitatului nostru.

Hada corteșilor atâta guvernamental, cât și opozițional cutieră toate comunele și, pot afirma, nu e oraș, nici sat, care să nu fi cercetat și ispitit de acest soi de omen, cari sunt mai răi, ca executorii lui Szapary. Ei se folosesc de toate mijloacele iertate și neiertate numai și numai, ca să potă corupe cu deosebire pe alegătorii români, ducându-i la urnă, ca așa apoi să potă striga în lumea largă, că alegătorii români, pe lângă totă stăruința conducătorilor lor, au luat parte la alegeri.

Intre acești corteși, după cum din izvor sigur sunt informat, se află și adv. Dr. Farkas János (Ión Fărcașiu) din Deșiu, fiul protopopului și parohului din Sicu. Cu un zel și rivă câtă se poate de condamnabilă am audiat, că lucră acest om pentru candidat guvernamental din Sicu.

Mi-s'a spus, că acest cinstit advocat s'a exprimat, că „pe hotărârile conferinței din Sibiu nu dă nimic” și că în butul aceluia, el va lucra într'acolo, ca alegătorii români din Sicu să voteze pentru candidat guvernamental. Sunt aplicat însă a crede, că poporul și alegătorii români din aceluia vor să se dea pe usă afară pe unul ca acela, care nu se sfiesc a se rupe de corpul națiunii sale și a-i cășuna prin purtarea sa nouă răni. Deci ferți-vă de lupul îmbrăcat în piele de oiă.

Însă pe cât e de mare numărul și presiunea corteșilor, pe atât de mare e activitatea și zelul conducătorilor noștri din centrul comitatului. Ei au început a-și strânge rândurile și a-se consulta, ce e de făcut în astfel de împrejurări critice. O consultațiune prealabilă s'a ținut în 5 l. c. în Deșiu, la care au participat mai mulți inteligenți și preoți din Deșiu și giur. În această consultațiune prealabilă s'a decis, că pe 12 Ianuarie n. la 10 ore se țină o conferință a tuturor alegătorilor români din comitat, în care se vor alege delegații pentru conferința din Sibiu. Despre decursul conferinței din Deșiu, cu permisiunea On. Redacțiunii, vă voi încunosciița la timpul său.

Unul.

O telegramă, ce o primesc „Magyar Hirnap” din Zombor asigură, că patriarohul sârbesc a adresat o cir-

culară către întregă preoțimea sârbescă prin care îndemă pe preoți, ca la viitoare alegeri de deputați să voteze până la unu pentru candidații guvernului. Circulara dice, că drept răsplată pentru voturile Sârbilor, guvernul unguresc va mijloci, ca fostul redactor al „Zastavei” Jasa Tomici, închis pentru crima uciderii, să fi grațiat de Maj. Sa. — Dacă scirea acesta se va adevăra, atunci se va da un rău exemplu de imoralitate politică în istoria alegerilor dietale.

CRONICA POLITICĂ.

— 31 Decembrie.

Diarul rusesc „Novoje Vremja” vorbind despre situațiunea internă politică din Ungaria, dice, că este o mare îndoială, că ore împăratul Francisc Iosif și contele Szapary vor ajunge la acel scop, la care au ținut, când au hotărât ășolvarea înainte de vreme parlamentului. Fără îndoială, că alegerile viitoare vor trimite în parlament o puternică majoritate guvernamentală, deorece guvernului i stă la dispoziție toate mijloace pentru ajungerea la un astfel de rezultat, totuși caracterul unei camere nu-l va hotărî forța numerică a majorității, ci compunerea opoziției. Și în camera trecută, soții de principii ai contelui Apponyi, Ugron etc., n'au format o minoritate puternică în privința numerică, totuși acesta nu împiedcă, ca să facă ilusorică o activitate serioasă a legislativei. E mai mult ca probabil, că la proximele alegeri vor fi realeși toți demonstrații parlamentare și că vor pune pedecă guvernului, cu mai multă violență și energie. Victoria electorală a guvernului îi va îndârji și mai tare. Actualul prim-ministru unguresc ca și predecesorul său, constrins de puterea împrejurărilor, trebuie să se țină de un program al politicii interne, atât de urgent de partida ultraștilor maghiari. Esența acestui program consta în rezistența față de toate inițiativele contelui Apponyi, Ugron și consoți, deplină independență a Ungariei și așa numita „uniune personală” și după ce împăratul Francisc Iosif nu va concede așa ceva și nici nu poate concede, ultraști maghiari, răpinduli-se ori ce speranță de a ajunge la putere, vor forma în viitor o opozițiune „rebelă”, după cum a arătat-o în camera trecută. Conducătorii acestei opozițiuni trebuie să se îngrijescă, ca să-și păstreze popularitatea între alegători, de cari au fost trimiși în parlament cu scopul ca să lucre pentru întărirea autonomiei politice a Ungariei. Acesta, probabil că se va

repetă și la alegerile proxime și în viitoră cameră vor fi tot așa scene furtunoase, ca și în cea de curândă disolvată.

I-s'ar păr omului de neceput cetind, că cel mai înalt tribunal al Germaniei s'a pronunțat nefavorabil asupra situațiunii principelui bulgar, Ferdinand, din punct de vedere al dreptului. Anume tribunalul imperial german (său ou alte cuvinte Curtea de Cassație) a pronunțat în zilele trecute o sentință privitoare la pozițiunea principelui Ferdinand. Unu diarist din Gotha a fost acuzat că ar fi ofensat prin articole de diar pe principele bulgar. Tribunalul local pertractând cauza și-a dat sentința, considerând pe principele Ferdinand, ca pe un prinț suveran. Transpusă afacerea la tribunalul imperial, acesta a respins această părere în virtutea art. 1 din tratatul de pace dela Berlin, care dice, că Bulgaria nu este un stat suveran, ci suzeran și deși e autonom, dă tribut. Apoi art. 2 al aceluiași tratat de pace pretinde pentru legitimitatea internațională a principelui ales al Bulgariei, ca alegerea să fi confirmată de Pörtă și aprobată de puterile semnatare a tratatului de Berlin. Principelui bulgar însă îi lipsese atât aprobarea tuturor puterilor semnatare cât și confirmarea din partea Sultanului. Prin urmare principele Ferdinand se poate privi numai ca membru al casei Sachsen-Coburg și Gotha.

O telegramă din Paris asigură, că conflictul franco-bulgar se va aplană în curând. Se dice, că Bulgaria va recunoște de neceortă espușarea diaristului frances și va mai recunoște inviolabilitatea capitalașunilor. Din potrivă Franca renunță la pretenșiunea de-a mai pute trimite erași pe Chadourne în Bulgaria.

SCRILE DILEI.

— 31 Decembrie v.

La mulți ani! Cu numărul de față se începe anul al 55-lea al fetei noastre. Trimitem cu prilejul acesta frățescile noastre felicitări tuturor cetitorilor fetei noastre, urându-le, după obiceiul strămoșesc, din adâncul inimei: *La mulți ani!*

Pastorală. Prea Sântia Sa Episcopul Nicolae Popea dela Caransebeș a adresat, din incidentul Sf. lor sârbători ale Născerei Domnului, o pastorală către clerul și poporul său eparhial,

în care se cuprindusemneate povețe pentru popor. Mai pe larg vom face cunoscută această pastorală într'unul din lumerii viitor.

Ateneul din Botoșani, societate științifică literară, a intrat în al treilea an al existenței sale. Pentru acest an ni-se scrie, că și-a ales un nou comitet astfel compus: Președinte de onoare dl. Esarcu (vice-președintele Ateneului din București); vice-președinte dl. Nic. Giurgea (profesor la liceu); Dr. St. Possa; secretari: d-nii Nicolau Răutu (profesor la liceu), Lazar Teodor (secretarul camerei de comerț), Nic. Vișinean (comptabil la bancă) și Alexe Rocnean (profesor la liceu).

Limba latină în școlile reale. Ministrul de instrucțiune publică, contele Csaky, a dat o circulară tuturor directorilor superiori de studii, în care li se face cunoscut, că toți elevii la școlile reale, începând dela clasa a V-a, pot lua parte la prelegerile din limba latină, însă numai acei elevi, cari au în celelalte obiecte de studiu, cel puțin „suficient”.

Petrecerea sodalilor români din loc, arangiată în seara de Crăciun, după cum am amintit ieri, a avut un succes foarte îmbucurător nu numai moral, ci și material. Au încurs peste tot 261 fl. 60 cr., s'au cheltuit 101 fl. 60 cr. A rămas profit curat 160 fl. Au suprasolvit din Brașov: D-na Balașa, S. Blebea 5 fl.; d-nii: Ars. Vlaicu, N. N., Iord. Munteanu, Vasile Voina, Ipolit Ilasieviciu câte 80 cr.; Val. Bologa, G. Bărbuceanu, Petru Popu; apoi George G. Sorescu, Ioan G. Sorescu, din Ploesc și D. Ploteșiu din Sibiu, — toți câte 40 cr.; Ștefan Ghimbășianu 20 cr. În numele comitatului arangiator, dl. D. Roncea jan., ca vice-președinte, primă pe această cale sinceră mulțumiri suprasolvitorilor.

Invitare la balul român, ce se va arangia în Arad la 6 Februarie st. n. 1892 în salele hotelului „Crucea albă” în favorul școlărilor români, lipsiți de mijloace. Începutul la 9 ore seara. Bilete: de persoană 2 fl., de familie 5 fl.; bilete de galerie: rândul I. cu 2 fl., al II. cu 1 fl. Bilete se capătă, pe lângă prezentarea invitații, cu două zile înainte de bal la „Crucea albă”, în seara la cassă. Suprasolvirile se cuită în public. Dr. Ștefan C. Pop, președinte; Dr. George Popoviciu, vice-președinte; Cornel Ardeleanu, secretar; Iuliu Herbay, cassar; Dr. Iuliu Bonciu. Ioan

minală, deși trebuie să-lu privim numai ca pe un acuzat, deorece părerile asupra vinovăției, sau nevinovăției sale erau diferite.

În adevăr cu totă conglăsiunea înfățișării sale esteriore cu descrierea dată de murindul Englez, rămase prizonerul pe lângă afirmațiunea, că el e victima unei asemănări casuistice, dă fatale și că în ziua asasinatului a lucrat la portul din Palermo ca hamaiu. Din ferire însă, judele suprem din Castrogiovanni, Signor Carruso, dede puțin eșământ acestor asigurări, așa încât ietul om, a cărui achitare atârna dela un alibi, pe care nu-lu pute dovedi; prin urmare avea puține prospecte de a scăpa de morțe.

Astăzi în fine avé să se pronunțe sentința, pe care o aștepta deja mulțimea cea mare de omeni dinaintea tribunalului, când deodată atențiunea generală se îndreptă asupra unui călăreț elegant, care urmat de doi servitori călări și de un cătâr greu însărcinat, luă drumul spre hanul della Sirena, unde birtașul Don Saverio îl primi cu complimente până la pământ. Distinsul străin purta uniformă unui colonel englez, și deorece astfel de oșpeți cam

rară onorau cu prezența lor „Sirena”, nu fu mirare, că însuși Don Saverio țină frânele calului, pe când străinul descălica.

Cu o modestă de nobil voi colonelul se nu primescă această politeță afară din cale, dă deorece patronul nu concese, se supuse acesteia, descălica cu siguranța unui cavaler desăvârșit, și bătu ușor cu mânerul de aur al biciușei sale, gâtul nobilului animal.

— „Slugă plecată, Escelență”, dăse Don Saverio, aruncând frinele unui servitor și urmă apoi pe nobilul său oșpe pe trepte în sus „voi fi în totă viața mea mândru, că a locuit în sirena un oșpe de rangul Escelenței Văstre. Escelența Văstră de sigur, că ați călărit o bună distanță și porunciți, ca să prânziți; ou ce vă pot servi?”

— „Scumpul meu Signore” răspunse străinul cu un accent maltesic foarte pronunțat și ou o recă, care puse în respect pe politicosul Don Saverio: „mai întâi te-ăș ruga, să-mi răspunzi la câteva întrebări, mai târziu vom vorbi apoi despre propunerea d-tale”.

„Stau la dispoziția D-Văstră, Escelență!”

„Bine! Doresc să știu acurat, cât e de mare distanța de aici și până la castelul amicului meu, principele de Paterno?”

„Escelența, dă nu te gândesc să pleci la drum astăzi și la o oră atâta de înaintă?”

„Scusă-mă, iubitul meu padrone”, dăse colonelul cu o orecare nerăbdare, „d-ta ai răspuns la întrebarea mea cu o altă întrebare. Aș dori să știu, câte miluri sunt până la castelul principelui Paterno?”

„Șeptesprezece miluri, Escelență!”

„Bine! Cu calul meu va fi un bagatel de trei ore și decă voi porni de aici la 8 ore, voi sosi acolo înainte de mezul nopții. Îngrijesce de prânzul meu și spune să dea de mâncare la cai.”

„Dio mio!” strigă birtașul îngrozit. „Escelența Văstră voiți să călătoriți noaptea?”

„Și pentru ce nu?”

„Dă Escelența Văstră trebuie să soți, că drumul nu e de loc sigur!”

Colonelul rise cu dispreț.

„De ce să nă tem?” întrebă el, scuturându-și ușor pravul de pe uniformă.

„De ce să vă temeți, Escelență?”

„Da”.

„N'at audiat Escelența Văstră de un ore-care Luigi Lana?”

„Ei și cine este acest Luigi Lana?”

„Cel mai infricosat bandit, care a fost vre-odată în Sicilia.”

„În adevăr!” rise colonelul cu batjocură.

„Și acum este cu deosebire înverșunată așa încât nu va cruța pe nimine, care îi va căde în mână.”

„De ce este tocmai acum așa înverșunată? Acesta pare a fi lucru teresant — povestesc-mi padrone”

„Pentru-că în momentul acesta fi judecat anul din banda sa.”

„Judecat? Și unde?”

„Aici în orașul nostru, Escelență”.

„Fără îndoială, e vorba de lui?”

„Mă tem de așa ceva, Escelență:”

„Te temi? Și de ce?”

„Ah, Escelență, Luigi Lana e un astfel de monstru, încât e în stare, ca din răsunare să ardă orașul Castrogiovanni.”

(Va urma.)

Florianu, Ladislau Giuroo, Dr. Iuliu Mera, Dr. Petru Mladin, Dr. Silviu Moldovanu, Romulu Nestoru, Valeriu Petco, Dr. George Popescu, Dr. Ioanu Popovicu, Dr. Sabinu Secula, Dr. Nicolae Sierban, Liviu Tamasdanu, Valeriu Telescu, membri in comitetu.

Pentru cetitorii „Gazetei“. In decursul unei luni acesteia vom incepe a publica in foiletonu o interesanta naratiune intitulata: „Chipuri din lumea veche“, scrisa de talentatul romancieru boem Alois Jirasek si tradusa in limba romana de distinsul profesor universitaru si cunoscutul filoromanu, Dr. Ionu U. Iornik.

Cutremuru de pamentu. Eri dupa pranzu la orele 2 si 5 minute s'a simtit aici doua scuduri de pament in directiunea dela Nord-Ost spre Vest.

Urmasulu Chedivului. Am amintitu deja, ca Tevno chedivulu egiptenu a muritu. Dupa regulamentul stabilitu la 1866, urasu alu lui va fi prințul Abbas, nascutu la 14 Iulie 1874, adica acum e numai de 17 ani. Fiitorulu chedivu studiază de 6 ani in „Teresianum“ din Viena. Elu a fostu ohiamatu acasa indata dupa mortea tatalui seu. Dilele trecute a si plecatu dela Viena la Cairo. — Foia oficiosa din Constantinopole a si publicatu deja numirea lui Abbas Bey, de chediv.

Talhari politici. Se telegrafiază din Belgradu, ca la recercarea guvernului provincialu bosniacu poliția serbescă a detinutu in Belgradu pe trei telhari refugiatu din Bosnia. Criminalii au calatoritu incognito pe unu vaporasu. Unele diare serbesci ii prezenta, ca pe nisce refugiatu politici.

Unu fenomenu rar. Sambata sera cãtră 7 ore s'a observatu unu cercu minunatu de lumina in jurulu unei; er Dumineca s'a vedutu prin jurulu Sibiuului unu curcubeu. — In același timp se scrie, ca s'a vedutu unu astfel de curcubeu si la Mihesulu de Campia. Mai multu bețrani din satu se dice, ca privescu in acestu fenomenu presemnulu unor epidemii.

Expozitiã in Madrid. Cu ocaziunea serbarei centenarului alu patrãlea alu descoperirii Americi prin Christofor Columb, se va arangia la inițiativa guvernului spaniolu, in Madrid o expozitiune in anul 1892. La acestã expozitiune voru fi espuse acele obiecte din America, cari sunt aplicate de-a ilustra raporturile culturale ale lumii noue inainte de inceputulu primei jumetãti a secolului al 17-lea.

Emile de Laveleye, distinsulu economistu, a incetatu din viața Luna treia Doyon, lângă Namur. Elu suferea de mai multe zile de pneumoniã; totuși a continuatu a lucra până in ultimele momente. Mortea sa a causat o viua emotiune in Belgia. Emile de Laveleye s'a nascutu la Bruges la 5 Aprilie 1822. Elu facu primele sale studii la colegiulu Stanislas din Parisu si apoi invetã dreptulu la Universitatea din Gand. Dela 1848, Laveleye se facu cunoscutu printr'o seriã de studii asupra cestiunilor economice si politice, cari agitau atunci Europa. 1874, elu fu chematu la catedra de economiã politica dela Universitatea din Liège, pe care o ocupa până in ultimele sale zile. Dela 1869, Emile de Laveleye era membru corespondentu alu Academiei de stiinte morale si politice din Francia. Asociatiile scientifice din lumea intrégã aduceau recunoscintu savantului economistu, măriri de stimã. In 1882, Universitatea din Würzburg, celebrându alu treilea centenaru, conferi d-lui de Laveleye titlulu de doctoru in economie politica. Eminentulu profesor dela Universitatea din Liège colabora

de treizeci de ani „Revue des Deux Mondes“ si a publicu încă fără a numera articolele sale cele mai mari diare din Europa si America — o multime de cărți si broșuri asupra tuturor cestiunilor economice si sociale. Citam între altele unu studiu anuntitu asupra țerilor din peninsulu balcanica aparutu in 1886 sub titlu „Peninsula Balcanica“. Ilustrulu economicu vizitase totã peninsula balcanica si magistrala sa opera isi exprima simpatiile pentru poporele din Balcani si ai alesu pentru Romani si Serbi. Ultimã operã a lui Laveleye, care a aparutu de curendu este „Guvernulu in demontatiune“, in doua volume. Belgia a perdutu multu din cei mai ilustru ai sei reprezentanti; sciinta, un savantu alu caruia nume nu va peri nicu odata.

Ceta in Londra. In sera de Craciun s'a lasatu asupra Londrei o cetã furtiva, incatu nu se putea vedea nici la o distanta de unu pasu. Urmarea a fostu, numeroase casuri de nenorocire. O multime de omeni au fostu calcați de trasuri. Comuniatiunea cu tramvaiulu, omnibusulu si cu trenulu a fostu sistata.

Inmormentatu de viu. La 2 Ianuarie n. 1892 a fostu inmormentatu in Burdujeni unu Ovreu, care semana a fi mortu. Cu doua ore mai tarziu a fostu adusu unu alu doilea mortu, pe care voiau selu inmormenteze lângă celu dinteu. Când cioclii aseșau siorulu in mormentu aușira vaete din mormentulu lateralu si deschizându-lu l'au aflatu pe Ovreu cu fața întorsã in jos si incruntatã de sãnge. Ovreulu a fostu scos, der dupa câteva minute a si muritu.

Netoleranța națională în seminariile romano-catolice.

Budapesta, 28 Decemvre v. 1891. Pe când din partea guvernului vedem calcate in picioare cele mai scumpe drepturi ale poporului romanu, o micã cetã de „patrioti“ se ivesce sub pãlele vestitulu Bihoru, in memorabila cetate a Sântului Ladislau, cari trecuți prin rușinosulu botezu unghurescu alu renegatismului la 50 cr., ca profesori la seminarulu teologicu din Oradea incepu discuta dreptulu de esistența alu limb maghiare in bisericã față de limba mână.

O facu acesta cu o nespusa plectiã, ba unul dintre acei domni profesori, nu se sfiesce încă de pe cã a propune, mai vartosu in ciuda giloru romanu din acelu liceu, suntu constrinși de orba supuner cerea pescelui in asemenea cas dreptulu de esistența alu limbii in bisericã e totu același, ca și alu limbii fiindu acesta numai toleratã, er batã ca limbã liturgicã; potu „maghiarulu“ — înțelege pe acei grã se numără in șirulu celor buș se folosescã de limba maghiarã si limbã liturgicã, in tocmaciuniloru.

Va se dice: a) limba maghiarã si limbã liturgicã, ci numai de la tualu nerealisãri a ideii naționale maghiarã se tolerã b) limba unghurescã si dreptu de a fi usitata in biserica ca și cea romãnescã. — E acestorã doctrine crescã nouã a clerului romanu din care le ajunge o parte si teologiloru sașuniloru continue cari sunt vestiti in Europa. Nesistându unu usuu limbii maghiarã nu vrã si nicu a fi usitata in biserica ca și cea romãnescã. — E acestorã doctrine crescã nouã a clerului romanu din care le ajunge o parte si teologiloru sașuniloru continue cari sunt vestiti in Europa.

faimosulu profesoru, care in deosebi predica aceste doctrine in seminarulu catolicu din Oradea, deorece sciu, ca elu este multu mai indulcitu de aspirațiile la noulu episcopatu inșițându la Dorogu, — seu dupa combinãrile prorocitoare ale diareloru din capitalã, „episcopate“, ca efecte ale veditei egalei indreptãri pentru totã fãptura romãnescã atãtu unitã, câtu si neunitã, — „in spe“ cu limbã liturgicã unghurescã. Der in ce privesce dreptulu de esistența alu limbii romãne in bisericã, lãsamu sã urmeze aci documentulu pontificalu alu pontifiaelului Piu IX edatu in bula Sa „Ecclesiam Christi“ a. 1853 Noemvre 26, in care se dice între altele.

... Quae cum ita sint, tum Magno-Varadiensis et Fogarasiensis, tum duarum per nos electarum Lugosiensis nimirum et Armeopolitanae Dioecesium servitoria una cum ibi existentibus civitatibus opidibus, pagis, aliisque accessoriis in ecclesiastica provincia greco-catholica unitam linguae Romanicae atque adeo unam archiepiscopalem metropolitanam Sedem Fogarasensem Romanorum graeci ritus catholici uniti eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque eligimus et instituimus“.

De-aci, din legea firei si din toate legile posibile pe pamentu se pote vede, ca numai omeni preocupati si zabuniti la caru potu sustine o insultã, ca aceea ca limba romãna e numai toleratã. In citatele orãuri de-almintrelea apratu se dice, ca cele patru diecese: a) Fogarasulu si Orãzii-mari, a) Fogarasulu si a) Gherlei, — intr'o provincie unghurescã gr. cat. unitã, — formã unghurescã arhiepiscopescã de Armeopolita unghurescã, aștendũ ca limba unghurescã.

Așã-dãrã rãsunã in bula pontificalã a Piu IX privesce de-aceia ca limba romãna e toleratã, ci ca ea e usitata in biserica autoritate. der acelã bula pontificalã Oradea, unghurescã si romãnescã. In bula pontificalã unghurescã se dice: „in spe“ cu limbã liturgicã unghurescã. Der in ce privesce dreptulu de esistența alu limbii romãne in bisericã, lãsamu sã urmeze aci documentulu pontificalu alu pontifiaelului Piu IX edatu in bula Sa „Ecclesiam Christi“ a. 1853 Noemvre 26, in care se dice între altele.

vocã se mergã in bucãtãrile poporã. Mai cu semã vinu aici bețrani, copii omeni bolnãvicioși. Aceste institutiuni suntu sustinute cu banii trii sau patru lei bãrbatul meu, seu societãri rusã seu streine. Cei doi copii mai mari sunt primescu bani din diferite părți cum-pãrã secarã, grãu si alte de ale mãnãrei, pe cari le dau apoi societãții crucea roșã, cea mai bunã societate pentru ajutorarea celor lipsiti...

... ca poporulu e de totu miserã! Fãcã si fințe si se dã — cu exceptiune omeniloru, cari potu lucra si copiiloru de doi ani — treizeci punți de cereale pe o lunã. In douãzeci de zile sfãrșescũ cerealele si apoi trebuie sã rabde 10 zile. Multu dintre ei suntu lipsiti si de haine si mai cu semã cei din guvernamentulu Samara.

„D-ta vorbesci apoi despre dãri de semã, cãtrã aceia cari dau bani pentru asemenea scopuri. Acesta e forte greu, deorece pe lângã bucate trebuie sã se mai cumpere si haine pentru cei lipsiti, si astfelu nu se pote induce in raporturi ori ce lucru bagatelũ. Raporturi aproximative se dau prin diarele rusesci si potu fi tipãrite si in diarele germane. Cu acestea am rãspunsu la întrebãrile D-tale — Cu înaltã stimã (semn.) Contesa Sofia Tolstoi.“

Literaturã.

Romãnische Revue revistã politicã-literarã scrisã in limba germanã, apare in fiecare lunã, prețulu de prenumerațiune pentru Austro-Ungaria pe anu 10 fl. v. a. pentru Romãnia este 20 franci. Cuprinsulu numerulu I din 1892. este urmãtorulu:

An die Leser s. 1. Zum Jahreswechsel s. 3. Eine Romãnische Creditanstalt in Bucovina s. 7. Michael Kogalniceanu Autobiographische Skizze. Geleitwort von Peter Brosteanu Einleitung eines Vortrages in der Festversammlung am 1/13. Die Romãnische Literatur in Musakie. Von Dr. ... 189. Der Russisch-Türkische Krieg 1773. Von Dr. ... Landeskunde im Jahr 1891

Cursul pieței Brașov
din 12 Ianuarie st. n. 1892.

Quote românesce Cump.	9.27	Vënd.	9.30
Quote românesce	9.22	"	9.27
Napoleon-d'ori	9.29	"	9.32
Sireturcesci	10.58	"	10.63
Imperiali	9.58	"	9.63
Albini	5.45	"	5.50
eris. fonc. „Albina“ 6%	—	"	—
" " " 5%	—	"	—
uble rusesce	114.	"	115.—
ărcei germane	57.40	"	57.90
Discontul 6—8% pe an.			

Cursul la bursa din Viena

din 12 Ianuarie a. c. 1892

Renta de aur 4%	107.20
Renta de hârtie 5%	102.10
mprumutul căilor ferate ungare	—
aur 118.—	—
cto argint 99.30	—
mortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	114.—
mortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
mortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [3-a emisiune]	—
ionuri rurale ungare	91.85
ionuri croato-slavone	105.—
espăgubirea pentru dijma de vin unguresc	—
mprumutul cu premiul unguresc	138.50
osurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	132.—
Acțiunile băncii de credit austr.	244.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1032.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	333.75
Renta de hârtie austriacă	93.80
Renta de argint austriacă	93.25
Renta de aur austriacă	110.95
Losuri din 1860	140.—
Galbeni împărătesci	5.58
Napoleon-d'ori	9.35
Mărcei 100 imp. germane	57.92 1/2
ondra 10 Livres sterlinge	117.90

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

din 8 Ianuarie 1892.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
		fl.	cr.
1 H.-L.	cel mai frumos	8	70
"	Grâu mijlociu	8	30
"	mai slab	7	60
"	Grâu mestecat	6	60
"	Săcară frumousă	6	60
"	mijlocie	6	40
"	Orz mijlociu	4	90
"	frumous	4	70
"	Ovășă frumousă	2	80
"	mijlocie	2	60
"	Cucuruș	4	80
"	Mălai	3	80
"	Mazere	9	—
"	Linte	14	—
"	Fasole	4	80
"	Sămēntă de in	10	—
"	Sămēntă de cânepă	4	80
"	Cartofi	1	40
"	Măzere	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	48
"	Carnea de porc	—	48
"	Carnea de berbec	—	48
100 kile	Să de vită	23	—
	prospētă	33	—
	topit	33	—

rugămă pe d-nii abonați, ca la renoirea p nomenclaturii se binevoiesc a scrie pe couponul mandatului postal și numărul de pe fașia sub care a primit diarul și să scrie foarte multă vorbă.

Prețul de circulație pe tramvai-ul din Brașov și zonele.

Dela, până la.	Tote stațiunile: Tergul căilor-șarmă artilleriei strada fabricii		Brașov—Gara centrală de stat	Brașov—Bartholomeu	Cernat	Dêrste	Fântâna popii (Honterus)	Satulung	Nou	Valea Răcădău—Fântâna de țigle
	1.	2.								
Tergul căilor-șarmă artilleriei strada fabricii	1.	2.	2.	III.	II.	I.	III.	II.	I.	I.
Brașov—Gara centrală	2.	—	2.	III.	II.	I.	III.	II.	I.	I.
Brașov—Gara Barth.	2.	2.	—	III.	II.	I.	III.	II.	I.	I.
Cernat	III.	III.	III.	—	I.	II.	I.	II.	II.	II.
Dêrste	II.	II.	II.	I.	—	I.	I.	I.	I.	II.
Fântâna popii (Honterus)	I.	I.	I.	II.	I.	—	II.	I.	I.	I.
Satulung	III.	III.	III.	I.	I.	II.	—	II.	III.	III.
Nou	II.	II.	II.	II.	I.	I.	II.	—	II.	II.
Valea Răcădău	I.	I.	I.	III.	II.	I.	III.	II.	—	—

Prețul de circulație.

Comunicațiunea	Zona	Prețul de persoană în crucer	
		I Classă	II Classă
a) In oraș	1	7	4
	2	10	6
b) In giurd	I	15	10
	II	20	15
	III	30	20

Bagajiu: Pe lina Targu-Cailor—Satulung, in ori-ce depărtare pro 50 chilogr. 10 cr.
Bilete se pot căpeta la conducătorul respectivului tren și și bagajiu se pōte da numai acestuia.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- 1. Dela Brașov la Pesta**
Trenul mixt: 4 ore 20 minute dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 48 minute după amēzi.
Trenul de persoane: 7 ore 23 minute sēra.
 - 2. Dela Brașov la București:**
Trenul accelerat: 5 ore 15 minute dimineața.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amēzi.
Trenul accelerat: 2 ore 19 minute după amēzi.
 - 3. Dela Brașov la Zērnesci:**
Trenul mixt: 9 ore 5 minute dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 13 minute după amēzi.
- Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.**
Trenul mixt: 8 ore 30 minute înainte de amēzi.
Trenul mixt: 6 ore 53 minute după amēzi.

II. Sosirea trenurilor:

- 1. Dela Pesta la Brașov:**
Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 9 minute după amēzi.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute sēra.
- 2. Dela București la Brașov:**
Trenul accelerat: 2 ore 18 minute după amēzi.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute sēra.
Trenul accelerat: 10 ore 17 minute sēra.
- 3. Dela Zērnesci la Brașov.**
Trenul mixt: 6 ore 2 minute dimineața.
Trenul mixt: 1 ore 24 minute după amēzi.
- 4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.**
Trenul mixt: 8 ore 8 minute dimineața.
Trenul mixt: 6 ore 53 minute după amēzi.

Avisul d-loru abonați!

nii, ce se abonează din nou, se binevoiesc a scrie adresa și se arate și posta ultimă.
șă facem cunoscut tuturor d-loru abonați, că anii trecuți numerul pentru complectarea colecțiunii și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se înalta Administrațiune în casu de trebuință.

Cursul pieței Brașov

din 12 Ianuarie st. n. 1892.

Bancnote românesce	Cump. 9.27	Vënd. 9.30
Argint românesc	" 9.22	" 9.27
Napoleon-d'or	" 9.29	" 9.32
Sire turcesce	" 10.58	" 10.63
Imperial	" 9.58	" 9.63
Galbin	" 5.45	" 5.50
Leris. fonc. „Albina“	6% —	" —
" " " 5% "	—	" —
Ruble rusesce	" 114.	" 115.—
Mărci germane	" 57.40	" 57.90
Discountul	6—8% pe an.	

Cursul la bursa din Viena

din 12 Ianuarie a. c. 1892

Renta de aur 4%	107.20
Renta de hârtie 5%	102.10
Imprumutul căilor ferate ungare	
aur	118.—
dto argint	99.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	114.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [3-a emisiune]	—
Bonuri rurale ungare	91.85
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	—
Imprumutul cu premiul unguresc	138.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	132.—
Acțiunile băncii de credit austriac	24.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1032.—
Acțiunile băncii de credit ungar	233.75
Renta de hârtie austriacă	93.80
Renta de argint austriacă	93.25
Renta de aur austriacă	110.95
Losuri din 1860	140.—
Galbeni împărătesci	5.58
Napoleon-d'or	9.35
Mărci 100 împ. germane	57.92 1/2
London 10 Livres sterlinge	117.90

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

din 8 Ianuarie 1892.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
		fl.	cr.
1 H. -L.	cel mai frumos	8	70
"	Grâu mijlociu	8	30
"	mai slab	7	60
"	Grâu mestecat	5	60
"	Săcară frumousă	6	60
"	mijlocie	6	40
"	Orz frumos	4	90
"	mijlociu	4	70
"	Ovesă frumosă	2	80
"	mijlocie	2	60
"	Cucuruz	4	80
"	Mălai	3	80
"	Mazere	9	—
"	Linte	14	—
"	Fasole	4	80
"	Sămânță de in	10	—
"	Sămânță de cânepă	4	80
"	Cartofi	1	40
"	Măzărice	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	48
"	Carnea de porc	—	48
"	Carnea de berbec	—	28
100 kilă	Seu de vită	—	—
	prospăt	23	—
	topit	33	—

Rugăm pe d-nii abonați, ca la reînnoirea prenumărațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului poștal și numărul de pe fâșia sub care a primită diarul nostru până acuma, ceea ce ne înlesnesce foarte mult înregistrarea.

Prețul circulației pe tramway-ul din Brașov și zonele.

Dela, seu până la.	Tote stațiunile: Tergul căilor — Casarma de artilerie și strada fabricii	Tergul căilor — Casarma de artilerie și strada fabricii	Brașov — Gara centrală	Brașov — Gara Barth.	Cernat	Dêrste	Fântâna popii (Honterus)	Satulung	Nou	Valea Răcădău — Fabrica de țigle
Tote stațiunile: Tergul căilor — Casarma de artilerie și strada fabricii	1.	2.	2.	III.	II.	I.	III.	II.	I.	
Brașov — Gara centrală	2.	—	2.	III.	II.	I.	III.	II.	I.	
Brașov — Gara Barth.	2.	2.	—	III.	II.	I.	III.	II.	I.	
Cernat	III.	III.	III.	—	I.	II.	I.	II.	II.	
Dêrste	II.	II.	II.	I.	—	I.	I.	I.	II.	
Fântâna popii (Honterus)	I.	I.	I.	II.	I.	—	II.	I.	I.	
Satulung	III.	III.	III.	I.	I.	II.	—	II.	III.	
Nou	II.	II.	II.	II.	I.	I.	II.	—	II.	
Valea Răcădău	I.	I.	I.	III.	II.	I.	III.	II.	—	

Prețul de circulație.

Comunicațiunea	Zona	Prețul de persoană în cruceră	
		I Classă	II Classă
a) In oraș	1	7	4
	2	10	6
b) In giur	I	15	10
	II	20	15
	III	30	20

Bagajii: Pe linia Târgu-Cailor—Satulung, în orî-ce depărtare pro 50 chilogr. 10 cr.
Bilete se pot căpeta la conducătorul respectivului tren și și bagajul se pôte da numai acestuia.

Avis.

Subsemnatul aduc la cunoștința on. publică, că am înființat în piața d'aci **Strada Hirscher Nr. 3** (casa lui Corodi)

O PRĂVALIE

cu **salam, untură și cărnuri afumate.**

Comande prin poste pentru **salam, șuncă și slănină de masă** efectuez sub **garanță.**

Asemenea se află la mine **pâine de grâu à 20 și 30 cr.** zilnică **prospătă** de vânzare.

Mai departe recomand ca ceva escelent de bun **șuncă coptă în aluat de pâine.**

Nisuița mea principală va fi de a servi totdeauna cu marfă de cea mai bună și gustosă calitate și mă rog pentru binevoitorea cercetare la casă de trebuință.

Cu totă stima,

Fritz Geisberger.

746.3—1.

Minunat de efin!

ASORTIMENTU FORTÉ MARE

de

CANARII

Veritabil de Harz, carii cântă ziua și seara la lumină, precum și Papagalii-Amazoni, Cacadu albi cu motu galben.

Se pot vedea zilnic în

„Hotel Europa“

744.3—3.

oada No. 28.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 4 ore 20 minute dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 48 minute după amez.
Trenul de persoane: 7 ore 23 minute seara.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat: 5 ore 15 minute dimineața.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amez.
Trenul accelerat: 2 ore 19 minute după amez.

3. Dela Brașov la Zernesci:

Trenul mixt: 9 ore 5 minute dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 13 minute după amez.

Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul mixt: 8 ore 30 minute înainte de amez.
Trenul mixt: 6 ore 53 minute după amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 9 minute după amez.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accelerat: 2 ore 18 minute după amez.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara.
Trenul accelerat: 10 ore 17 minute seara.

3. Dela Zernesci la Brașov:

Trenul mixt: 6 ore 2 minute dimineața.
Trenul mixt: 1 ore 24 minute după amez.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov:

Trenul mixt: 8 ore 8 minute dimineața.
Trenul mixt: 6 ore 53 minute după amez.

Avis d-loru abonați!

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscut tuturor D-loru abonați, că mai avem din anii trecuți numeru pentru complectarea colecțiilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrație în casă de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Floriană, Ladislau Giarco, Dr. Iuliu Mera, Dr. Petru Mladină, Dr. Silviu Moldovanu, Romulu Nestoru, Valeriu Petco, Dr. George Popescu, Dr. Ioan Popoviciu, Dr. Sabinu Secula, Dr. Nicolae Sierban, Liviu Tamășdanu, Valeriu Telescu, membrii în comitetu.

Pentru cetitorii „Gazetei“. In decursul unei acesteia vom începe a publica în folieton o interesantă narațiune intitulată: „Chipuri din lumea vechiă“, scrisă de talentatul romancier boem Alois Jirasek și tradusă în limba română de distinsul profesor universitar și cunoscutul fileromân, Dr. Ionu U. Iarnik.

Cutremur de pământ. Eri după prânză la orele 2 și 5 minute s'a simțit aici două zguduirii de pământ în direcțiunea dela Nord-Ost spre Vest.

Urmasul Chedivului. Am amintit deja, că Tevfik chedivul egiptenă a murit. După regulamentul stabilit la 1866, urmașul lui va fi prințul Abbas, născut la 14 Iulie 1874, adică acum e numai de 17 ani. Fiitorul chediv studiază de 6 ani în „Teresianum“ din Viena. El a fost chemat acasă în data după moartea tatălui său. Dilele trecute a și plecat dela Viena la Cairo. — Foia oficială din Constantinople a și publicat deja numirea lui Abbas Bey, de chediv.

Talhari politici. Se telegrafiază din Londra, că la recercarea guvernului provincial bosniac poliția sârbă e detinută în Belgrad pe trei tîlhari rufugiați din Bosnia. Criminalii au călătorit incognito pe ună vapoasă. Unsa ziare sârbesci li prezentă, ca pe niște refugiați politici.

Un fenomen rar. Sâmbata s'era cîtră 7 ore s'a observat ună cercă născută de lumină în jurul unei; ér Duminecă s'a văzut prin jurul Sîmbului ună cureabă. — La același timp se scrie, că s'a văzut ună astfel de cureabă și la Mihășul de Câmpia. Mai mulți bătrani din sat se dice, că privesc în acest fenomen presemnă unor epidemii.

Expoziția în Madrid. Cu ocaziunea s'erbărei centenarului alu patrălea alu descoperirii Americi prin Christofor Columbus, se va aranja la inițiativa guvernului spaniol, în Madrid o expozițiune în anul 1892. La această expozițiune vor fi espuse acele obiecte din America, cari sunt aplicate de-a ilustra raporturile culturale ale unei noue înainte de începută primei jumătăți a secolului alu 17-lea.

Emile de Laveleye, distinsul economist, a încetat din viață Lunea treia Doyou, lângă Namur. El a suferit de mai multe zile de pneumoniă; totuși a continuat a lucra până în ultimele momente. Moartea sa a cauzat o vină emoțiune în Belgia. Emile de Laveleye s'a născut la Bruges la 5 Aprilie 1822. El a făcut primele sale studii la colegiul Scolas din Paris și apoi învăță drept la Universitatea din Gand. Dels 1838, Laveleye se făc cunoscut prin o scriă de studii asupra cestiunilor economice și politice, cari agitau atunci Europa. 1874, el fu chemat la catedra de economie politică dela Universitatea din Liège, pe care o ocupă până în ultimele zile. Dels 1869, Emile de Laveleye era membru corespondent alu Academiei de științe morale și politice din Francia. Asociațiile științifice din lumea intrăgă aduceau necentenit savantului economist, mărturie de stimă. În 1882, Universitatea din Würzburg, celebrând alu treilea centenar, conferi d-lui de Laveleye titlul de doctor în economie politică. Eminentul profesor dela Universitatea din Liège colaborează

de treizeci de ani la „Revue des Deux Mondes“ și a publicat încă fără a numără articolele sale în cele mai mari ziare din Europa și America — o mulțime de cărți și broșuri asupra tuturor cestiunilor economice și sociale. Cităm între altele ună studiu asănușit asupra țărilor din peninsula balcanică apărut în 1886 sub titlul „Peninsula Balcanică“. Ilustrat economist vizitase totă peninsula balcanică și în magistrala sa operă își exprimă simpatiile sale pentru poporele din Balcani și mai ales pentru Români și Sârbi. Ultima operă a lui Laveleye, care a apărut de curând este „Guvernul în democrație“, în două volume. Belgia a pierdut unul din cei mai iluștri ai săi reprezentanți; știința, un savant alu cărui nume nu va peri nicădată.

Ceța în Londra. În s'era de Crăciun s'a lăsat asupra Londrei o ceță foarte densă, încât nu se putea vedea nici la o distanță de un pas. Urmarea a fost, numeroase casuri de nenorocire. O mulțime de oameni au fost călcați de trăsură. Comunițiunea cu tramvay-ul, omnibusul și cu trenul a fost sistată.

Înmormântat de viu. La 2 Ianuarie n. 1892 a fost înmormântat în Burdujeni ună Ovreu, care s'emașna a fi mort. Cu două ore mai târziu a fost adus un alu doilea mort, pe care voiau să-l înmormenteze lângă celăl dintău. Când oicelli aședau siorul în mormântă așdăra vaele din mormântul lateral și deschidându-l l'au aflat pe Ovreu cu fața întorsă în jos și înornat de sânge. Ovreul a fost scos, d'ér după câteva minute a și murit.

Netoleranța națională în seminariile romano-catolice.

Budapesta, 28 Decembrie v. 1891. Pe când din partea guvernului vedem călcate în picioare cele mai scumpe drepturi ale poporului român, o mică cetă de „patrioți“ se ivesc sub p'olele vestitului Bihor, în memorabila cetate a Sântului Ladislau, cari trecuți prin rușinosul hotezu unguresc alu renegatismului a 50 cr., ca profesori la seminarul teologic din Oradea încep a discuta dreptul de asistență alu limbei maghiare în biserică față de limba română.

O facă această cu o nespă predicție, ba unul dintre acei domni profesori, nu se sfiesc încă de pe catedră a propune, mai v'eros în vinda teologilor români din acel liceu, — cari sunt constrinși de orba supunere la tăcerea pescelui în asemenea casuri, că: dreptul de asistență alu limbei unguresc în biserică e totă același, cu și alu limbei române, fiindă această numai tolerată, ér nu și aprobată cu limbă liturgică; pot deci și „Ungurii“ — înțelege pe acei gr. cat., cari se numără în șirul celor buni „patrioți“, să se folosească de limba ungurească ca limbă liturgică, în tocmă ca Români de a lor.

Vă să șdă: a) limba românească nu-i limbă liturgică, ci numai din grația eventualei nrealizări a ideii de stat național maghiar se tolerază în biserică; b) limba ungurească are totă același drept de a fi asitată la sânta liturgie, ca și cea românească. — Etă, în spiritul acestor doctrine cresce adă generația mai nouă a clerului romano-catolic oradan, din care le ajunge celăl papnă de gustată și teologilor români espusi vecșășunilor continue ale superiorilor lor, cari sunt vestiți românofagi!

Neesistând vre-o îndreptărire pentru usul limbei unguresc în biserică, nu v'eu și nici nu pot face în astă privință vre-o comparare între ea și între cea românească, nu v'eu să discută aici asupra folosului (?) ori pagubei, ce ar rezulta pentru biserică catolică din canonișarea limbei unguresc, cu atăt mai puțin nu voiu să intru în discuția cu

famosul profesor, care în deosebi predică aceste doctrine în seminarul catolic din Oradea, deorece știu, că el este multă mai îndoit de aspirațiile la noul episcopat înaintându la Doroga, — s'eu după combinațiile prorocitoare ale diavelor din capitală, „episcopat“, ca efect al v'ditei egrii îndreptăiri pentru totă făptura românească atăt unită, cât și neunită, — „in spe“ cu limbă liturgică ungurească. D'ér în ce priveste dreptul de asistență alu limbei române în biserică, lăsam să urmeze aci documentul pontifical alu pontificelui Piu IX. edat în bula Sa „Ecclesiam Christi“ a. 1858 Noemvre 26, în care se dice între altele.

... Quae cum ita sint, tum Magnovaradiensis et Fogarasiensis, tum duarum per nos erectarum Lugosiensis nimirum et Armenopolitanae Diocesium servitoria una cum ibi existentibus civitatibus opidibus, pagis, aliisque accessoriis in ecclesiasticam provinciam greco-catholicam uniam lingue Romanicae atque adeo anam archiepiscopalem metropolitanam Sedem Fogarasiensem Romanorum graeci ritus catholici uniti eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque erigimus et instituimus“.

De-aci, din legea firei și din toate legile posibile pe pământ se p'ote vedé, că numai omenii preocupati și zăbuniți la cap pot susține o insultă, ca aceea că limba română e numai tolerată. În citatele orduri de-almintrelea apriate se dice, că cele patru diocese: a Făgărașului și Orădi-mar, a Lugoșului și a Gherlei, — într'o provincie bisericăscă gr. cat. unită, — formeză o metropoliă arhiepiscopăscă de Alba-Iulia și Făgăraș, având ca limbă pe cea românească.

Așa-d'éră repositul pontific Piu IX. priveste limba română nu ca tolerată, ci ca aprobată chiar prin propria autoritate. Cu ce entezanță p'ote veni d'ér a celăl d-nu profesor de teologie dela Oradea, ca să tragă la îndoielă limbei române exclusivitatea acestui drept? D'ér noi ne vom întosi și de acum înainte de dulcea noastră limbă românească, nerenuștând la acest drept nici chiar de ar plesni toți feții miraculoși ai maghiarisărei, căreia vedem, că i-a succés a trage sub drapelul său și pe ună lapădă de Dumădeș și de oșrica română în stul căreia își tândălesc restul rușinos alu țilelor sale.

Miseria în Rusia.

Ună domnă din München primi a-oum de curând o scrisore dela contesa Tolstoi, soția renuntului romancier rus Leo Tolstoi, în care această deserie în colorile cele mai vii miseria din Rusia.

„Stimate D-le! D-ta mă întrebi în scrisorea D-tale, să ore f'ometea în Rusia e atăt de mare, încât țeranii suferă în adevăr de f'ome? La această întrebare îți pot răspunde, că așa este și o f'ometea lucată din recolta ceareea, e în adevăr înfricoșată. Bătrani nu-și aducă aminte de-o miserie atăt de mare. Nu pot să-ți spună, că în care guvernamentă băntue f'ometea mai grozavă...“

Apoi contesa Tolstoi, dice în scrisorea acedă, că în Rusia nu există comitate private, ci numai societatea crucea roșie, care are filie în Rusia intrăgă. În curând se va constitui în Petersburg ună comitet de ajutorare alu cărui președinte va fi principela de coronă.

„Eu singură,“ continuă contesa, „sunt ocupată în mod privat cu alinarea suferințelor celor s'eraoi. De lângă aceea m'au ajutat și alți omeni cu inimă bună, dându-mi bani și articule de mâncare. Bărbatul meu, contele Leo Tolstoi, află că celăl mai simplu mijloc pentru alinarea suferințelor este înaintarea de bucatării populare... Fiecare mele mergu din casă în casă și scriu amele omenilor s'eraoi, cari a-ai nimic în casa lor și apoi li pro-

voacă să mergă în bucatării populare. Mai ou s'ema vină aici bătrani, copii și omeni bolnăvicioși. Aceste instituții sunt susținute cu bani ce-i trimite s'eu bărbatul meu, s'eu societăți rusești s'eu straine. Cei doi copii mai mari ai mei primesc bani din diferite părți și cumpără s'eoara, grău și alte de ale mâncării, pe cari le dau apoi societății crucea roșie, cea mai bună societate pentru ajutorarea celor lipsiți...“

Starea poporului e de totă miseră! Fă-cărei f'inte li se dă — ou excepțiune omenilor, cari pot lucra și copiloră doi ani — trei deci punți de cereale pe o lună. În douăzeci de zile sf'ersesc cerealele și apoi trebuie să rabde 10 zile. Mulți dintre ei sunt lipsiți și de haine și mai ou s'ema cei din guvernamentă Samara.

D-ta vorbesci apoi despre d'ari de s'ema, cătră aceia cari dau bani pentru asemenea scopuri. Aceste a forte greu, deorece pe lângă bucate trebuie să se mai cumpere și haine pentru cei lipsiți, și astfel nu se p'ote induce în raporturi ori ce lucru bagatelă. Raporturi aproximative se dau prin diarele rusești și pot fi tiparite și în diarele germane. Cu acestea am răspuns la întrebările D-tale — Cu înaltă stimă (semn.) Contesa Sofia Tolstoi.

Literatură.

Romanische Revue revista politică-literară scrisă în limba germană, apare în fiecare lună, prețul de prenumerațiune pantra Austro-Ungaria pe anul 19 fl. v. a. pentru România este 20 franci. Cuprinsul numărului I din 1892. este următorul:

An die Leser s. 1. Zum Jahreswechsel s. 3. Eine Romanische Creditanstalt für die Bucovina s. 7. Michael Kogalniceanu. Autobiographische Skizze. Gelesen als Einleitung eines Vortrages in der Academia Română zu Bucuresci gelegentlich ihre Festversammlung am 1/12 April 1891. Deutsch von Peter Brosteanu s. 12. Die Walachen in Musaki. Von Dr. Gustav Weigand s. 19. Der Russisch-Türkische krieg im Jahre 1773. Von Dr. Daniel Werenka s. 23. Zur Landeskunde der Bucovina. Bericht für das Jahr 1891 von Dr. Reimund Friedrich Kaindl in Czernowitz s. 29. Roman der Wanderbare. Ein romänisches Märchen, überzetzt u. erläutert von L. Bachelin s. 34. Die Fee des Pletsch. Zina Pelesului. Von Elena Hubsch-Bacon. Deutsch von Edgar von Herz s. 41. Präface-Gedichte. Deutsch von L. V. Fischer s. 42. Rundschau: Zur Beleuchtung der Rechtspflege in Ungarn s. 49. — Ein Opfer des magyarischen Chauvinismus. s. 51. — Die 10 Gebote der Magyarisirung. s. 53. — Von der „Culturfrage“ der Rumänen s. 55. — Magyarisirung der Ortsnamen in Siebenbürgen s. 59. Literatur: Brockhaus Conversations-Lexikon. s. 62. — „Zur Geschichte Siebenbürgens“. s. 64. — Romanische Zeitschriften. s. 64.

Nou abonamentu

la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie 1892 st. v.
se deschide nou abonamentu.

la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șese luni 6 fl., pe ună an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe ună an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe ună 2 fl., pe șese luni 7 fl.

Pentru România și străinătate: pe ună 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se p'ote face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou se binevoiesc a scrie adresa la numără și a arăta și posta ultimă.

Administrațiune
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Blăgescu.
Redactor responsabil: Grigore Halarda.